

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER vershynt s'lyngsdags, s'don Fredags en zaterdags. Men schryft in te Tongeren by M. F. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, grootte markt, n° 20, en by alle postdirecteurs. Alletoezending van brieven, annoucen, g.d., enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad.
" " " " 8 fr. buiten " "
Een blad afzonderlyk . . . . . 20 centimen.
De aankondigingen, per drukregel . . . . . 15 " "
De reklamen . . . . . 25 " "

By het zenden van aankondigingen is remedier verzocht dadelyk, mit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laatste, voor verscheidene achterenvolgende keeren gegeven gemeten voordeeligere conditiën.

TONGEREN, DEN 12 DECEMBER.

Algemeen petitionnement.

Er heeft op dezen oogenblik eene beweging in België plaats, die wy onder zeker opzigt betreuen.

Betreuen — want het is pynlyk om zien, dat de katholieken in België moeten reklameeren voor het bekomen van eene vryheid, die zy dachten in 1830 voor altyd, onder deze regering, veroverd te hebben :

De vryheid van godsdienst.

Het is waer, die vryheid staet in de grondwet geschreven, maar het tegenwoordig ministerie vernietigt die opperste wet, door willekeurige en administratieve maetregels.

Onze lezers weten reeds dat wy hier spreken van de vryheid van 't kerkhof — die gemeenschap der dooden, zoo als de kerk de gemeenschap der levenden is.

Meer dan een geval heeft reeds bewezen, dat de ministeriele vrydenkers, dat deel van het katholicismus niet meer eerbiedigen.

Vrydenkers, protestanten — en ook zelfmoordenaers — zyn, in de laatste tyden, op verschillende katholieke kerkhoven, tegen wil en dank der geestelikeit, begraven.

Men heeft zoo min het kerkhofgeëerbiedigd als eigendom, dan als heiligdom — en diep gegriefd in zyne godsdienstige gevoelens heeft de katholieke Belg moeten uitroepen :

« Wy, wy hebben dus geene vryheid van religie meer; wy, de moederheid, mogen dus niet meer vry en ongestoord, onze godsdienst uitoefenen, zoo als die door onze voorvaders uitgeoefend werd! »

Eene algemeene beweging ontstaet ten gevolge dezer herbaelde schendingen.

Een algemeen petitionnement gaet van het zuiden tot het noorden, van den oost- tot den westkant ingerigt worden, want — zegt eene der petitiën — even als in 1828 en 1829 zyn de katholieken gedwongen, regt te komen eischen van de Kamer.

Aen de twee jaertallen zyn droevige herinneringen verbonden.

Wie de vryheid in alles en voor allen wil zien uitgevoerd worden, zal dit petitionnement ondersteunen en met zynen naam bekrachtigen.

Ieder zal begrypen, dat, wil men de regtveerdige toepassing der Constitutie, de katholiek zyne vryheid moet hebben, zoowel als de protestant en de israëliet.

De kerkhoven van deze laatste blyven ongeschonden — wy, wy vragen voor ons niets meer dan dat; wy vragen dat men ons ook vry late in onze godsdienstige gebruiken, zoo als wy willen dat men andere gezindheden de volle vryheid late behouden.

OTYLIA.

EPISOD UIT DEN OPSTAND VAN POLEN.

Il-rinnert gy u nog de vreugde, welke wy, nog kinderen zynde, genoten, toen wy te samen in de bosschen dwaalden? En wanneer er een wolf of wild zwyn, soel als een pvl, ons voorbyliep, en ik my alsdan verschrikt tegen u verdrong. Toen reeds, gevoelde ik aen de kloppingen myns herte, dat ik u voor myn gansche leven zou beminnen, zegde Otylia aen haren verloofde.

— O myne welbemide! antwoordde de jongeling, indien gy in myn hert kondet lezen, gy zoudt er uw beeld in geprent zien, sedert den dag waerop graef Ladislav, myn vader, my naer Nowy-Dwor, het kasteel uwer familie, geleidde.

De verloofden vernieuwden hunne liefdesverklaringen in een teederen blik; daerna door hun bovenmatig geluk zelf stom geworden, zwegen zy stil. De peerden, welke zy bereden, twee prachtige lithauwsche dieren, bleven onder de groote boomen van het bosch lila hunnen weg voortzetten.

De zon wierp hare gouden stralen op de feestende natuer. Onder hare vurige streelingen zag men tegelykertyd de bloemen en zomervogels ontaen. De vogelen en insekten zongen hunne liefdezangen, welke gelyk eene goddelijke harmony in het hert der beide geliefden weërgalmden. Hunne handen zochten elkander en vereenigden zich, en in hunne opgewondenheid vergaten zy alles: familie, vaderland, aerde en hemel, op dit oer, hetwelk nimmer terug komt en dat men altyd betreurt.

Eensklaps bleven hunne peerden stil staen, en de jonge-

Dat men zooveel begraefplaatsen make als men wil; maer dat iedere religie de zyne hebbe, en dat deze ongeschonden bewaerd worde.

Ziedaer wat wy willen: niemand kan redelyk onze reklamen afkeuren.

Voor het oogenblik leggen wy hier eene petitie voor, welke men kan overschryven en ter onderteekening in onze gemeenten aanbieden.

Beroering, zegde een blad en wy herhalen dit, willen wy niet maken; maer ons regt eischen wy, en de verantwoordelykheid der gevolgen zullen enkel en alleen op een gouvernement vallen, dat de geest der Constitutie miskent en vertrappt

Aen de Heeren Voorzitter en Leden der Kamer der Volksvertegenwoordigers.

MYNHEEREN,

Indien er een regt is bekrachtigd door de eenparige goedkeuring der geslachten en door de gestadige eensgezindheid van al de beschaaft volken, 't is wel datgene der verschillende godsdienstige gemeenschappen, van byzondere en afzonderlyke begraefplaatsen te bezitten.

't Was eens aen 't goddelooze fanatisme der nationale konventie voorbehouden dit regt — 't welk de heidensehe oudheid herkend had en de kristene eeuwen met eene nieuwe kracht hadden afgekondigd — het eerste onder de voeten te trappen. Maer na het einde der revolutionnaire stormen, haeste zich de konsul Bonaparte aen de verontwaardigde bevolking voldoening te geven, door het heilzaam grondbeginsel van de scheiding der kerkhoven van verschillende eerediensten in de wetten te herstellen.

Geëerbiedigd door het keizerlyk en hollandsch gouvernement, niettegenstaende de menigvuldige hinderpalen alsdan aen de regten der katholieken toegebracht, ontving dit grondbeginsel van het nationaal kongres eene bekrachtiging, die schen hetzelfde voor altyd te moeten beschutten tegen de aanvallen van onverdraagzaamheid en godsdiensthaet. De vryheid der eerediensten, inderdaed, en die van hare openbare uitoefening, aen het hoofd onzer grondwet geschreven, maekten van die regten eene konstitutionnele geloofsleer. Ook langen tyd dacht niemand er aen die leer te betwisten, noch in de Kamer, noch elders. Door alle de ministeriën toegepast, door de verlichteste regtsgeleerden en uitstekendste staetsmannen verdedigd, geloofde men dat ze door het openbare geweten buiten alle partyworstelingen geplaatst was.

lieden, als uit eenen droom ontwakende, ontwaerden eenen man van slecht aanzien dwars over den weg liggen. Het was een Raskolnik (oude geloovige). Zyn wilde baerd en hairen, damme en roode oogen, vuil gelaet en handen, en een in lompen hangend kleedsel, bewezen dat hy geen eerlyk werkmán, maer eerder een landlooper en dronkaerd was.

Hy was aldaer gevallen, ongetwyfeld ten gevolge van al te ruime drinkgelagen, by den drankverkooper genomen, die, in Polen, gelyk in Rusland de bevolking met den brandewyn van het gouvernement vergiftigd.

De ellendeling liet een schorren schreeuw en stak de hand uit om eene aelmoes te vragen. Otylia wierp hem een stuk zilvergeld toe, en zette haer peerd in galop. Toen Julian haer genaderd was, zegde zy:

— Gy zult my kinderachtig vinden; doch die bedelaer heeft my vrees ingeboezemd. Hy heeft my als een duivel in myn paradys toegeschenen.

— Hy heeft insgelyk een pynlyken indruk op my gemaakt; men beweert, dat de Russen die ellendingen tegen ons willen opruijen.

Men jas alstoen in de eerste dagen van mei 1863; en inderdaed zou men welhaest de verschrikkelijke tooneelen van plundering en moord vernemen, waer van de Raskolniks, dweepzieke moskoviëten, op de aenstoking der popen en andere russische agenten, in Livonië en Litthauen de helden zouden zyn.

Toen de jonge gravin het hoofd omwendde, zag zy den man, aen wien zy eene aelmoes gegeven had, de vuist tegen haer opheffen en haer met een bedreigenden blik volgen.

Otylia verbleekte.

— Myn welbemide, laet ons naer Nowy-Dwor terugkeeren, zegde zy.

— Nu reeds! antwoordde graef Julian, die nog langer

Maer, sedert eenige jaren, heeft het anti-kristene liberalismus, het voorbeeld willende volgen zyners vaders van 1793, besloten aen de wereld het schouwspel te geven van een vry volk, dat zich niet meer mag doen begraven, en menigvuldige aanslagen tegen eene onzer geliefde regten hebben den rouw geworpen in het hert der katholieke familien, voor wie het kerkhof een gewyde grond is, eene plaats van gebeden, welke de zegening der kerk, volgens de voorschriften van hun geloof, heiligen moet.

De aanslagen hebben eene algemeene afkeuring verwekt, aen welke gy, Mynheeren, niet vreemd zyt gebleven. Maer het ministerie heeft dat werk toegejuicht: zich magteloos gevoelende om aen dezelve, door u, eenen wettigen stempel te doen geven en uwe goedkeuring te bekomen voor het onregtig stelsel, waer van zy de uitdrukking zyn, heeft het besloten langs administratieve weg de thans in voege zynde wetgeving te hervormen, en aldus het beheer der wetten en der konstitutie te vervangen door het beheer der willekeurigheid en besluiten.

Wy komen, Mynheeren, gelyk de katholieken van 1828 en 1829, u de herstelling onzer grieven vragen. Wy komen by u, in den naam van ons geloof, van de vryheid en de gelykheid; in naam van de overleveringen des lands en van de hedenlaegsche groundbeginselen, een regt eischen, 't welk de protestantsche onverdraagzaamheid van Holland, evenmin als het toomlooze despotismus des keizerryks, ons geweigerd had; 't welk men niet denkt te betwisten noch aen de afvalligen, noch aen de joden, en 't welk evenmin betwist wordt aen onze geloofsgenooten, noch in het protestantsche Engeland, noch in het schismatische Rusland, noch in het muzelmansehe Turkye, noch in het keizerlyke Frankryk. Wy komen u regt vragen tegen de hatelike vervolging, waer van het fanatisme eener andere eeuw, zonder zich te bekommeren om den nationalen wil nagenoeg vyf millioen Belgen, de slagoffers maakt.

Het zyn geene voorregten die wy vragen. Wy willen dat de ongeloofigen alsook al de godsdienstige gemeenschappen, andere dan de onze, gelyk zy het vermogen van afzonderlyke begraefplaatsen te hebben, in betrekking met de eer der familien en de weerdigheid des grafs; wy willen voor allen, de regten die wy vragen voor ons. Dit stelsel is het enigste dat het groundbeginsel van de vryheid der godsdiensten doen overeenkomen met datgeen van de gelykheid voor de wet: het maakt

van de aengenaeuheid dier tooverachtige wandeling wilde genieten; het was de wandeling voor den dag hunner huwelyks-verbintenis, want dezelve moest des anderendaegs ingezegend worden.

— Gy moogt my niet beknorren, omdat ik een weinig bygeloovig ben, hervatte zy; het schynt my toe dat ik eene slang in eenen bloemstruik ontmoet heb.

— Laet ons naer het hotel terugkeeren, dewyl gy het verlangt; ben ik niet overal gelukkig waer ik my by u bevind?

Op Nowy-Dwor, hetwelk zy nauwelyks sedert twee uren verlaten hadden, werden de jongelieden op eene wyze ontvangen, welke tot zelfs de herinnering aen de noodlottige ontmoeting deed vergeten. Boven aen den eer-trap wachtten de vader en de moeder van Otylia op de verloofden; zy waren omringd van bloedverwanten en vrienden, aen welke de meester van het kasteel de eenvoudige en ruime gastvryheid verleende, welke op den lithauwschen grond, even als in gansch Polen eene overlevering is.

De bedienden, grootendeels op het domein geboren, bleven een weinig achteruit. De heeren en dienstboden hadden de handen vol bloemen. Verscheidene jonge dorpelingen, dragende insgelyks kransen en bloemtuiten, vormden eene schoone groep aen den voet van den trap.

Zoohaest Julian en Otylia aen de gruelje verschenen, werden zy met vrolyke hurrahs welkom geheeten. Toen zy de treden van den trap naderden, verdwenen zy beide onder een geurigen regen; de lilas hagedoornen en de duizende bloempjes uit weide en bosch, vielen op of rondom hen neder.

Alzoo gevierd stapten zy den ouden steenen trap op, gansch verrukt door de liefde welke hunne herten deed blaken; want ontluiken de bloemen niet in de lente door de